

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

- | Není čas na otevírání sporných témat |
- | Pozornost je zaměřena na spotřebitele |
- | Dohoda o regionální koordinaci bezpečnosti sítě |

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

břežnová Evropská rada mimo jiné uvítala hodnocení výsledků Pařížské klimatické konference, které zveřejnila Evropská komise počátkem března, a potvrdila závazky EU do roku 2030 na snížení emisí skleníkových plynů, navýšení podílu obnovitelných zdrojů a zvýšení energetické účinnosti tak, jak bylo dohodnuto na summitu EU v říjnu 2014. Tento odkaz může být důležitý proto, že Evropská komise avizovala, že zvažuje navýšení cíle energetické účinnosti na 40 procent. Poukazuje přitom na výsledky veřejné konzultace z letošního února.

V Evropském parlamentu právě probíhá ve výboru ITRE diskuse k návrhu zprávy k provádění směrnice o energetické účinnosti. Zpravodaj MEP Markus Pieper upozorňuje na skutečnost, že Evropská unie splní svůj cíl zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 navzdory tomu, že tato směrnice nebyla ve většině členských států plně provedena. Podle něj to dokládá sílu trhu. Výbor ITRE současně projednává návrh zprávy k novému uspořádání trhu s energií. Zpravodaj MEP Werner Langen podporuje jasné cenové signály pro nové investice, evropské pobídky a regionální spolupráci. Žádný zdroj by podle něj neměl být preferován a státní intervence všeho druhu by měly být redukovány.

Přestože EU usiluje o včasnou ratifikaci Pařížské úmluvy po jejím podpisu, ke kterému dojde 22. dubna 2016, stále není jasné, jaká odpovědnost jednotlivé členské státy do roku 2030 čeká. Vzhledem k tomu, že se jedná o tzv. smíšenou dohodu, bude o ratifikaci rozhodovat také Evropský parlament. Zřejmě tak nejprve dojde k ratifikaci a teprve pak k diskusím o dalších ambicích. Pokud by se nejprve měla otevřít jednání, pak by bylo možné, že by Pařížská úmluva vstoupila v platnost před ratifikací ze strany EU, pokud ji ratifikuje 55 zemí reprezentujících nejméně 55 % světových emisí. Část členských států EU si přeje revizi cílů pro rok 2030 již před rokem 2020, Finsko a Estonsko by nejraději preferovaly přehodnocení těchto cílů již v roce 2018. Proti navyšování ambicí se staví Polsko, které před Evropskou radou vydalo prohlášení, že bude razantně prosazovat, aby se EU držela závěrů z října 2014 a nenarušovala garantovaná národní práva v energetické politice.

Přeju Vám příjemné čtení a pěkné jaro,
Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace |
Zuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Jiří Horák | Michal Jedlička | Tomáš Pírk |
Jan Prášil | Kateřina Smrčková | Veronika Vohlídková |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a z Freeimages.com.

Není čas na otevírání
sporných témat

Přeshraniční obchod s
elektřinou

Pozornost je zaměřena
na spotřebitele

NENÍ ČAS NA OTEVÍRÁNÍ SPORNÝCH TÉMAT

Březnový summit překonal rozpory, které zaznívaly z jednání na úrovni ministrů začátkem měsíce. Prezidenti a premiéři členských zemí EU v této fázi podpořili klimatické cíle tak, jak byly dohodnuty na předcházejícím summitu v říjnu 2014.

Přestože hlavním tématem březnového jednání Evropské rady v Bruselu byla migrační krize a zapojení Turecka do jejího řešení, dotkli se lídři EU v závěrech z vrcholné schůzky i energeticko-klimatických otázek. Pozitivně přijali dokumenty, které v uplynulém období představila Evropská komise. Jednak takzvaný **zimní balíček**, který se týká zejména energetické bezpečnosti v oblasti plynu a dále **hodnocení výsledků** globální klimatické konference v Paříži z prosince 2015 (COP 21).

Prezidenti a premiéři členských zemí EU v této fázi podpořili klimatické cíle tak, jak

byly dohodnuty na summitu v říjnu 2014, tj. snížení emisí CO₂ o nejméně 40 % do roku 2030 oproti roku 1990, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů na nejméně 27 % a navýšení energetické účinnosti na nejméně 27 %. Prioritou je nyní připravit nezbytné legislativní návrhy, aby rámec opatření z října 2014 mohl být uveden do praxe. V této souvislosti vyzvaly členské státy Evropskou komisi, aby připravila nezbytné návrhy.

Summit tak překonal rozpory, které zaznívaly z jednání na úrovni ministrů začátkem měsíce. Během pracovního setkání ministrů životního prostředí se ukázalo, že členské země jsou v přístupu ke klimatické politice rozděleny. Země střední a východní Evropy společně s Irskem jsou silně proti dalšímu navyšování cílů pro snižování emisí CO₂ do roku 2030. Polsko má obavy, že případné další

navyšování cílů by poškodilo jeho průmysl založený převážně na uhelném sektoru a ohrozilo by konkurenceschopnost evropského průmyslu. Pro ilustraci dodáváme, že v Polsku je 90 % tepla a 85 % elektřiny vyráběno z uhlí. Na druhé straně stojí členské země jako Francie, předsedající jednání OSN o klimatických změnách, Německo, Velká Británie, Rakousko, Dánsko, Švédsko, Portugalsko a Lucembursko, které podporují ambicióznější přístup v politice ochrany klimatu. Podle slov lucemburské ministryně životního prostředí Carole Dieschbourgové nesmí EU zapomenout na svojí odpovědnost a klíčovou roli v oblasti politiky klimatu. Rakouský ministr životního prostředí v této souvislosti navrhl ukotvit cíle pro OZE a energetickou účinnost přímo do primárního práva EU, tedy do Smlouvy o fungování EU. A Velká Británie a Dánsko vidí rok 2020 jako vhodnou příležitost pro revizi a případné navýšení závazků.

I přes výše uvedené a v mnohých ohledech i pochopitelné rozpory mezi jednotlivými členskými státy bude stěžejním tématem příštích jednání bližší podoba jednotlivých nástrojů, kterými mají být cíle politiky ochrany klimatu v budoucím období naplněny.

Není čas na otevírání
sporných témat

Přeshraniční obchod s
elektřinou

Pozornost je zaměřena
na spotřebitele

PŘESHraniční OBCHOD S ELEKTŘINOU

Hlavní agendou letošního Florentského fóra bylo aktuální téma přeshraničního obchodu s elektřinou. Účastníci setkání vyzvali Evropskou komisi, aby v rámci iniciativy nového uspořádání trhu s energiemi identifikovala konkrétní opatření, která by zajistila větší efektivitu krátkodobého trhu s elektřinou.

Evropské regulační fórum známé také pod názvem Florentské fórum se letos uskutečnilo ve dnech 3. - 4. března. Zástupci Evropské komise, jednotlivých členských států, provozovatelů přenosových soustav, národních regulátorů i spotřebitelů se v diskusi zaměřili především na aktuální téma přeshraničního obchodu s elektřinou, konkrétně na tarifikaci přeshraničních výměn elektřiny a management přenosové kapacity.

Účastníci třicátého setkání se shodli na nezbytnosti vyváženého a dobře fungujícího

vnitřního trhu s energiemi. Ocenili dosavadní postup integrace krátkodobých přeshraničních trhů. Zároveň ale konstatovali, že tvorba cen, které by měly reagovat na nedostatek elektřiny, stále není optimální. V této souvis-

losti Fórum vyzvalo Evropskou komisi, aby v rámci iniciativy nového uspořádání trhu s energiemi identifikovala konkrétní opatření, která by zajistila větší efektivitu denního a vnitrodenního trhu s elektřinou. Účastníci se dále shodli, že je nezbytné, aby propojený vnitřní trh s elektřinou dával jasné cenové signály k novým investicím. V oblasti řešení mimořádných událostí účastníci zdůraznili potřebu stanovení jasných pravidel a lepší koordinace mezi jednotlivými členskými státy. Fórum vybídlo Evropskou komisi, aby předložila členským státům k projednání návrh na síťové kodexy pro mimořádné události. Zároveň byl vysloven požadavek, že i v této oblasti je nezbytné respektovat princip trhu, resp. že trh a jeho mechanismy by měly působit jako první.

Pozornost byla věnovaná také užší spolupráci regionálních provozovatelů přenosových soustav (TSO). Závěrem účastníci fóra vyzvali Evropskou komisi, aby vytvořila návrh, který by takovou spolupráci podpořil, optimalizoval geografické pokrytí a rozšířil rozsah činnosti TSO.

Není čas na otevírání
sporných témat

Přeshraniční obchod s
elektřinou

Pozornost je zaměřena
na spotřebitele

POZORNOST JE ZAMĚŘENA NA SPOTŘEBITELE

Spotřebitel je dlouhodobě v centru pozornosti evropské energetické politiky. Rámcová strategie pro energetickou unii stanoví vizi energetické unie, „jejímž jádrem jsou občané, kteří přijmou odpovědnost za přechod na jiné zdroje energie, využívají výhod plynoucích z nových technologií v zájmu snížení svých nákladů a aktivně se podílejí na trhu, a kde je zranitelným spotřebitelům poskytována ochrana“.

Spolu s konzultačním sdělením o novém uspořádání trhu s energií zveřejnila Evropská komise v létě loňského roku i **sdělení o realizaci nové politiky pro spotřebitele energie**, ve kterém představuje vizi nové role, kterou by mohli spotřebitelé energie hrát. Tento dokument je v současnosti předmětem diskuse v evropských institucích. Evropský parlament ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) v této souvislosti představil zprávu

z vlastního podnětu. Zpravodajka MEP Theresa Griffinová z frakce S&D v ní zdůrazňuje potřebu posílení pozice spotřebitelů a jejich podpory při zapojení do trhu s energiemi. O zprávě se ve výboru bude hlasovat 21. dubna a na pořad jednání pléna se dostane v červnu. Téma je předmětem jednání i v Evropském výbor regionů. O stanovisku, které připravil Belgičan Michel Lebrun, se bude na plenárním zasedání Výboru regionů hlasovat v dubnu. Lebrun zastává názor, že spotřebitel by měl mít šanci hrát aktivnější roli na trhu energií, a to jak na straně poptávky, např. lepší možností kontroly spotřeby a cen při využití moderních technologií, tak na straně dodávek energie prostřednictvím decentralizace obnovitelných zdrojů energie. V zájmu spotřebitele prosazuje usnadnění přístupu k informacím prostřednictvím standardizovaných účtů za elektřinu, resp. vytvoření přehledného a snadno použitelného modelu, který umožní porovnávání cen v celé EU. Jako příklad uvádí dobrou zkušenost z Valonské části Belgie, kde spotřebitelé mají možnost využít **efektivní nástroj** pro porovnávání cen, který umožňuje přístup

k dodavatelským cenám a usnadňuje výběr dodavatele podle individuálních potřeb a zvyklostí. V této souvislosti dále navrhuje zjednodušení procesu změny dodavatele z podnětu spotřebitele.

Pozice spotřebitele na trhu s energiemi je každoročně také hlavním tématem **Občanského energetického fóra**, které za podpory britského regulačního úřadu organizuje Evropská komise. Letos se v Londýně ve dnech 23. a 24. února sešli účastníci tohoto fóra už po osmé. Diskuse se zaměřila na tři tematické okruhy: (1) realizace nové politiky pro spotřebitele, (2) zajištění sociálně zodpovědné a inkluzivní energetické unie a (3) vytvoření společné vize energetického trhu zaměřené na spotřebitele. Za Evropskou komisi vystoupila komisařka, pod níž spadají i spotřebitelské otázky, Věra Jourová. V úvodním vystoupení ujistila, že EK bude pracovat na tom, jak zlepšit situaci spotřebitelů postižených či ohrožených energetickou chudobou. Komisařka také za EK podpořila lepší přístup spotřebitelů k informacím a zavádění tzv. chytrých měřičů spotřeby energie.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Dohoda o regionální
koordinaci
bezpečnosti sítě

Nízká cena ropy
a investice do OZE

Evropská diplomacie
v Baku

DOHODA O REGIONÁLNÍ KOORDINACI BEZPEČNOSTI SÍTĚ

Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) posiluje regionální koordinaci vnitřního trhu s energiemi, která je nezbytná zejména s ohledem na zvyšující se podíl obnovitelných zdrojů elektrické energie v síti. Dne 1. března 2016 ENTSO-E zveřejnila **mnohostrannou dohodu** o účasti provozovatelů přenosových soustav (TSO) při regionální bezpečnostní spolupráci.

Signatáři této dohody jsou jednotliví vzájemně propojení TSO (celkem 37 TSO včetně ČEPS, a. s.) a ENTSO-E. Jedná se o součást dlouhodobě připravovaného projektu, který začal v listopadu 2014 zveřejněním **pozičního dokumentu** ENTSO-E, na který navázal **dokument ze září 2015**.

Výše uvedená mnohostranná dohoda není první mezinárodní iniciativou tohoto druhu. Obdobné iniciativy, resp. společnosti zajišťující regionální bezpečnost sítě v Evropě, vznikaly v průběhu uplynulého desetiletí právě z potřeby zajistit lepší koordinaci. Od roku 2008 sídlí v Bruselu Coreso. Společnost

ČEPS, a. s. je jedním ze 13 podílníků v Transmission System Operator Security Cooperation (TSC), založené v roce 2008, nyní se sídlem v Mnichově. A od roku 2012 poskytuje v Bělehradě své služby Security Coordination Centre (SCC). Výše uvedené společnosti jsou spoluvlastněné svými klienty, tj. jednotlivými provozovateli přenosových soustav.

Mnohostranná dohoda, která byla podepsaná v prosinci 2015, definuje vztahy mezi TSO a iniciativami regionální bezpečnostní spolupráce (RSCIs) i samotnou roli ENTSO-E. Stanovuje rámec pro bezpečnou koordinaci TSO, a to při zachování rovnováhy mezi regionální flexibilitou a centralizovaným přístupem, který je nezbytný pro zajištění přeshraniční spolupráce. Úlohou RSCIs je zejména poskytování služeb a koordinace, která zajistí bezpečný provoz evropského přenosového systému. V praxi to znamená zajištění relevantních dat, výpočet přeshraniční kapacity, vypracování bezpečnostních analýz, koordinace výpadků a poskytování doporučení, jinými slovy vytvoření zázemí provozovatelům přenosových soustav. Nicméně odpovědnost za bezpečný provoz i za jakékoliv rozhodnutí přijaté v rámci této dohody nesou jednotliví

provozovatelé přenosových soustav. Důvodem je skutečnost, že případné bezpečnostní incidenty v síti mají regionální povahu a jejich řešení musí být rychlé a provedené se znalostí systému. A to je také důvod, proč ENT-SO-E nesouhlasí se **závěry studie** Evropské komise o Regionálních operačních centrech (ROC), která si klade otázku, jestli národně orientované TSO se dostatečně rychle přizpůsobují změnám, které vyžaduje evropská energetická soustava. Na základě toho pak doporučuje vytvoření již zmiňovaných ROC. Generální tajemník ENTSO-E Konstantin Stachus v této souvislosti navrhuje: "Spíše než se pustit do vysoce riskantního a velmi nákladného procesu zakládání ROC, ENTSO-E vyzývá politiky, aby podpořili již probíhající proces vzniku regionální bezpečnostní spolupráce jako důležitého kroku směrem k fungujícímu vnitřnímu trhu s energiemi."

Role ENTSO-E v procesu posilování regionální spolupráce provozovatelů přenosových soustav je především ve vytvoření platformy pro řešení celoevropských otázek a zajištění interakce mezi jednotlivými subjekty. To je zvláště důležité např. v souvislosti se zaváděním síťových kodexů na přidělování kapacity a řízení úzkých míst (CACM).

Dohoda o regionální koordinaci bezpečnosti sítě

Nízká cena ropy a investice do OZE

Evropská diplomacie v Baku

NÍZKÁ CENA ROPY A INVESTICE DO OZE

Pokles cen ropy a zemního plynu může být pro Evropu výhodou, na druhou stranu sebou současně přináší oslabení ekonomických argumentů pro zelenou energetickou politiku.

Nacházet argumenty pro projekty v oblasti obnovitelné energie a navyšovat energetickou účinnost může být v době, kdy ceny ropy poklesly až pod třetinu toho, kde byly před dvěma lety, stále obtížnější. S poklesem ceny ropy souvisí i nárůst poptávky po tradičních palivech na vytápění, dopravu i výrobu elektřiny.

Jen pro ilustraci uvádíme, že při ceně 34 dolarů za barel jsou náklady na výrobu energie z jednoho barelu 4 centy za kWh. Stejný objem energie z nejmodernějších slunečních nebo větrných elektráren stojí dnes podle expertů 8 centů za kWh. V dobách, kdy se cena ropy pohybovala okolo 100 dolarů za barel, bylo na výrobu energie z jednoho barelu potřeba 12 centů, což byla pro zelenou energii samozřejmě výhoda.

Nicméně sledovaná data ukazují, že **cena fosilních paliv** dosud neměla vliv na rozhodování o investicích do obnovitelných zdrojů energie. V uplynulém roce došlo k dalšímu nárůstu investic do čistých energií. Celosvětově se mezi roky 2014 a 2015 zvýšily o 4 % na rekordních 315,9 miliardy dolarů (336 miliard Euro). Zatímco evropská cena ropy klesla o 67 % a tzv. energetického uhlí o 35 %. Předstihly tak o 31 % investice do nové fosilní výroby.

Mezinárodní energetická agentura (IEA) očekává, že i nadále až do roku 2020 bude energie z obnovitelných zdrojů hrát zásadní roli pro očekávaný nárůst výroby elektřiny. Podle **prognózy IEA** dosáhne v roce 2020 26% podílu čisté energie na celosvětové výrobě energetického mixu (oproti 22% v roce 2013). IEA dále očekává, že v tomto období budou investice do obnovitelných zdrojů činit v průměru více než 230 miliard dolarů ročně. Výkonný ředitel IEA Fatih Birol zároveň upozorňuje, že nízké ceny fosilních paliv by skutečně mohly proces transformace přechodu k čistým energiím komplikovat. Podle jeho slov je důležité, aby si jednotlivé země uvědomily, že energetické politiky podporující energetickou účinnost a podporu čistých

technologií mohou být nyní nízkou cenou fosilních paliv oslabeny.

Podle Evropské komise nemohou krátkodobé výkyvy cen zásadním způsobem ohrožit dlouhodobý trend a závazek k zelené politice. Komisař Arias Cañete během slyšení v Evropském parlamentu ujistil, že bez ohledu na cenu ropy bude evropská politika i nadále zaměřena na plnění cílů dohodnutých na mezinárodní klimatické konferenci v Paříži (COP21). Podle jeho slov „jsou nízké ceny ropy dobrou příležitostí k eliminaci dotací na fosilní paliva“.

Nic nenasvědčuje tomu, že by z důvodu nízkých cen ropy a zemního plynu docházelo k omezování projektů v oblasti obnovitelných zdrojů. Nicméně tak, jak klesly ceny ropy, obrátila se i poptávka zpět k tradičním palivům na vytápění, dopravu i výrobu elektřiny. V loňském roce dosáhla poptávka po ropě maxima za pětileté období. Podle Spencera Daleho, hlavního ekonoma BP, to znamená, že lidé na ceny komodit reagují. A to je důvod, proč se domnívá, že v dlouhodobém horizontu cena ropy poroste, protože zvýšená poptávka pohltnou současnou nasycenost trhu.

Dohoda o regionální koordinaci bezpečnosti sítě

Nízká cena ropy a investice do OZE

Evropská diplomacie v Baku

EVROPSKÁ DIPLOMACIE V BAKU

Evropská unie dělá maximum, aby snížila závislost na dodávkách plynu z Ruska. Toho chce EU dosáhnout především lepší diverzifikací dodávek plynu pomocí projektů jako je Jižní koridor a Trans-kaspický plynovod.

Šéfové EU navštívili na přelomu února a března Ázerbájdžán, aby potvrdili, že klíčový projekt plynovod Jižní koridor není v ohrožení, a to navzdory rostoucím politickým, bezpečnostním, finančním i ekologickým nejistotám. Šéfka evropské diplomacie F. Mogheriniová v Baku prohlásila, že je osobně pevně odhodlaná udělat maximum, aby projekt byl dokončen včas. Projekt s odhadovanými investičními náklady ve výši 41 miliard Euro a předpokládanou délkou potrubí 3500 km z oblasti Kaspického moře, Ázerbájdžánu, přes Turecko do Řecka a Itálie má podle plánu začít dodávat plyn do EU už v roce 2020, a to v objemu 10 miliard krychlových metrů ročně.

Dne 3. března 2016 Evropská komise schválila dohodu mezi Řeckem a Trans-Adriatickým plynovodem (TAP) a potvrdila, že je v souladu s pravidly veřejné podpory. M. Šefčovič, viceprezident Evropské komise, při této příležitosti označil potvrzení dohody za důležitý mezník v dokončení Jižního koridoru a potvrdil úsilí všech zúčastněných stran

dokončit celý projekt. TAP je součástí Jižního koridoru a povede z Řecka přes Albánii, Jaderské moře do Itálie. Odtud bude zemní plyn proudit na trhy EU. Společnost TAP AG plánuje do projektu investovat v průběhu následujících pěti let 5,6 miliard Euro, z toho cca polovinu v Řecku. Dohoda zahrnuje i využití veřejné podpory ve smyslu pravidel EU,

kteřá spočívá ve specifickém daňovém režimu po dobu 25 let.

Projekt Jižního koridoru je pod zvyšující se kritikou ze strany nevládních organizací (NGOs). V tomto ohledu je nejvíce kritizovaný zvažovaný úvěr od Evropské investiční banky ve výši 3 miliard Euro - z toho 2 miliardy pro TAP a 1 miliarda pro Trans-anatolský plynovod (TANAP).

Podle NGOs finance jednak podpoří vládu prezidenta Aliyeva, která má problémy s dodržováním lidských práv a navíc je záměr v rozporu se závazkem banky bojovat s klimatickými změnami.

Podle expertů však velké infrastrukturální projekty, jako je tento, potřebují finanční podporu a není možné, aby je financovaly pouze společnosti a následně spoléhaly na vyhlídky trhu.

Více informací »

Více informací »

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Alokace volných
povolenek

Podpora elektromobili-
ty v Norsku

ALOKACE VOLNÝCH POVOLENEK

Evropská komise prezentovala v létě 2015 **legislativní návrh revize EU ETS** pro období po roce 2020. Diskuse na toto téma probíhá nyní v Evropském parlamentu ve výborech ENVI a ITRE, kde se jako jedno z hlavních a zároveň kontroverzních témat ukazuje přidělování volných povolenek. Komisař Arias Cañete potvrdil, že EK je otevřena debatě o možných úpravách legislativního návrhu, včetně stupňovitěho přístupu k přidělování volných povolenek.

Dva členské státy, Francie a Velká Británie, v této souvislosti 11. března předložily **společný dokument**, tzv. non-paper k zavádění stupňovitěho přístupu k přidělování volných povolenek ve 4. období EU ETS. Dokument představuje tři alternativní scénáře, jakým způsobem by bylo možné stupňovitý přístup v praxi uplatnit, resp. jak případně volné povolenky rozdělovat mezi jednotlivé sektory

s různým stupněm rizika úniku uhlíku. Non-paper předpokládá postupné snižování objemu volných povolenek pro průmyslové sektory, u kterých je nulové riziko úniku uhlíku, a to až do 0 % povolenek v roce 2027.

Pro srovnání - Evropská komise navrhuje pro všechny sektory přidělení nejméně 30 % volných povolenek až do roku 2030. Na druhé straně pro odvětví s největším rizikem úniku uhlíku non-paper počítá s přidělováním 100 % volných povolenek.

Non-paper je dalším příspěvkem do diskuse a navazuje na neoficiální dokument, který v listopadu 2015 předložily Česká republika, Francie, Slovensko a Velká Británie s cílem specifikovat základní principy pro stupňovitý přístup. Konkrétně listopadový návrh obsahuje čtyři zásady: (1) nesnižovat podíl obchodovaných povolenek, (2) vyhodnotit riziko úniku uhlíku, které značně kolísá mezi jednotlivými průmyslovými sektory, (3) zacílit volné povolenky na základě tohoto rizika a (4) minimalizovat potřebu uplatnění korekčního faktoru napříč sektory (CSCF).

Alokace volných
povolenekPodpora elektromobili-
ty v Norsku

PODPORA ELEKTROMOBILITY

V NORSKU

Norsko patří k zemím s největší podporou elektromobility a hodlá v tom pokračovat i do budoucna.

Při nákupu nového auta dává přednost elektromobilu každý čtvrtý zájemce. Norsko tak patří mezi země s největším podílem elektromobilů u nově nakupovaných vozidel. Typickými zájemci o novou ekologickou technologii v dopravě jsou domácnosti s více auty, situované ve větších městských aglomeracích. Nejčastěji jsou elektromobily využívány pro cestu do zaměstnání. Majitelé ekologických vozů mají ve špičce možnost využívat jízdní pruhy vyhrazené pro autobusy a jsou osvobozeni od platby mýtného. Ukazuje se, že omezení, které je dané dojezdovou vzdáleností plně elektrických vozů, v běžném denním provozu není překážkou jejich masivnějšího využití, přičemž z norské zkušenosti vyplývá, že převážnou většinu cest s elektromobily tvoří jízdy do práce, do školy, na úřady nebo za nákupy.

Norská vláda dlouhodobě usiluje o zvýšení důvěry spotřebitelů v elektromobily prostřednictvím finančních pobídek, poskytnutím příležitosti k úsporám ve srovnání s automobily se spalovacími motory a budováním infrastruktury dobíjecích stanic. **Nový národní plán na období let 2018–2029** dokonce počítá s tím, že po roce 2025 se budou v Norsku prodávat už pouze elektromobily.

Týkat se to má osobních aut, ale i autobusů a lehkých užitkových vozů. Národní plán, který je v těchto měsících předmětem schvalovacího řízení, se týká všech druhů dopravy, včetně jízdních kol. Tamní vláda např. navrhuje zacílit investice do výstavby silnic určených pouze pro bicykly. Podpora bezemisní dopravy je jednou z priorit pro politiku klimatu v Norsku.

Transparentnější
rozhodování
evropských institucí

Příprava nové
směrnice o OZE pro
období po roce 2020

Polská žaloba
ve věci MSR

TRANSPARENTNĚJŠÍ ROZHODOVÁNÍ EVROPSKÝCH INSTITUCÍ

Evropský parlament schválil 9. března 2016 na svém zasedání ve Štrasburku text meziinstitucionální dohody „*better regulation*“, resp. **zlepšení právní úpravy**. Dohoda, na které pracovali vyjednávači Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady, vytváří základní předpoklad pro otevřenější a transparentnější vztah mezi těmito institucemi. Smyslem je vytvořit v zájmu občanů Unie jasnější a průhlednější podmínky pro tvorbu předpisů.

Europoslanci a ministři jednotlivých členských zemí budou mít nyní možnost podílet se na stanovení dlouhodobých priorit EU. K dohodě všech tří institucí by mělo dojít vždy na začátku legislativního období s tím, že v návaznosti na každoroční pracovní program Evropské komise vydají společné prohlášení o ročních meziinstitucionálních prioritách. Zároveň bude mít Evropský parlament poradní hlas ohledně návrhů na zjednodušení legislativy. Dále se v rámci dohody vlády jednotlivých členských zemí zavázaly, že u nově

přijímaných legislativních aktů jednoznačně označí jednak části, které jsou aplikovány na základě legislativy EU a jednak části, které nemají žádný vztah k právní úpravě Unie, resp. jsou v rámci začleňování nových pravidel EU do vnitrostátních právních předpisů vytvořeny a přidány pouze na základě rozhodnutí členských států. Evropské instituce se dále dohodly, že budou poskytovat informace ze svých neformálních trojstranných jednání, tzv. trialogů, a to konkrétně prostřednictvím společného sdělení.

PŘÍPRAVA NOVÉ SMĚRNICE O OZE PRO OBDOBÍ PO ROCE 2020

Evropská komise v současné době pracuje na přípravě nové směrnice o obnovitelných zdrojích energie pro období po roce 2020.

V této souvislosti minulý měsíc zahájila veřejnou konzultaci, ve které zainteresované subjekty dostaly příležitost vyjádřit svůj názor a přispět svými podněty. Například asociace Evropská síť provozovatelů přenosových

soustav elektřiny (ENTSO-E) **ve svém příspěvku požaduje**, aby případná podpora obnovitelných zdrojů energie byla založena na tržním přístupu. Do diskuse se zapojuje i Evropský parlament. Výbor pro průmysl, vědu a energetiku (ITRE) připravuje z vlastního podnětu dokument ke **zprávě o pokroku v oblasti obnovitelných zdrojů energie**, kterou Evropská komise předložila v létě 2015. Španělská zpravodajka MEP Paloma Lopez Bermejová z frakce Evropské sjednocené levice již vypracovala **první návrh zprávy**. Vyzývá v něm k novému přístupu k rozvoji obnovitelných zdrojů energie, který zajistí, že se „stanou hlavním pilířem energetického modelu EU“. Zpravodajka vyjadřuje názor, že přechod na model udržitelné produkce energie je sociální prioritou a proto nemůže být řízen pouze trhem. Termín pro předložení pozměňovacích návrhů k návrhu zprávy je 13. dubna 2016 a hlasování ve výboru ITRE se předpokládá 24. května 2016. Diskuse, která proběhne v následujících měsících, může poskytnout zajímavý pohled na to, co lze od Evropského parlamentu očekávat v příštím roce při projednávání návrhu nové směrnice, která nastaví právní rámec pro období 2020–2030.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)[Transparentnější
rozhodování
evropských institucí](#)[Příprava nové
směrnice o OZE pro
období po roce 2020](#)[Polská žaloba
ve věci MSR](#)

POLSKÁ ŽALOBA VE VĚCI MSR

V Úředním věstníku EU byla v březnu zveřejněna **žaloba polské vlády proti Evropskému parlamentu a Radě ve věci vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability (MSR) pro systém EU obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS). Polská vláda v žalobě navrhuje příslušné rozhodnutí těchto institucí zrušit.**

Schéma EU ETS není po dobu své působnosti dostatečně efektivní, neboť dlouhodobě trpí přebytkem povolenek a v návaznosti na to i nízkou cenou za vypuštěnou tunu skleníkových plynů. Z důvodu zlepšení funkčnosti EU ETS a stabilizace ceny za emisní povolenky byla zavedena dvoufázová reforma. Nejdříve tzv. backloading a následně zavedení mechanismu MSR, který spočívá ve snížení počtu emisních povolenek na trhu jejich umístěním do rezervy, pokud je na trhu značný nadbytek emisních povolenek a jsou splněny stanovené podmínky. MSR funguje i opačným směrem, tj. v případě nedostatku

povolenek na trhu jejich uvolněním z rezervy. V původním návrhu, který předložila Evropská komise, měl být nástroj MSR spuštěn v roce 2021. Po projednání v Evropském parlamentu bylo datum účinnosti MSR stanoveno na 1. ledna 2019.

Právě výše uvedená změna účinnosti tohoto nástroje je hlavním důvodem proč se polská vláda rozhodla podat žalobu proti Evropskému parlamentu a Radě ve věci vytvoření a uplatňování MSR. Podle žaloby zavedení nových pravidel EU ETS před koncem běžného období obchodování výrazně naruší trh a bude mít dopad na investice, které byly plánované ještě podle původního schématu.

Podle žaloby rozhodnutí o dřívějším zavedení MSR porušuje řadu pravidel. Jako první důvod uvádí porušení čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 192 odst. 2 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Jinými slovy napadá samotný legislativní proces přijetí sporného rozhodnutí. Podle Polské republiky bude mít napadené rozhodnutí významný dopad na volbu energetických zdrojů a na obecnou strukturu dodávek energie v Polsku. Z tohoto

důvodu mělo dle tvrzení žalující strany toto rozhodnutí podléhat zvláštnímu legislativnímu postupu.

Další žalobní důvody vychází z údajného porušení zásad loajální spolupráce, právní jistoty včetně ochrany legitimních očekávání a porušení povinnosti provést řádnou analýzu dopadů napadeného povolení na jednotlivé členské státy. Podle polské vlády byla porušena pravomoc Rady vymezená v čl. 15 Smlouvy o Evropské unii, neboť sporné opatření bylo přijato v rozporu se závěry Evropské rady ze dne 23. a 24. října 2014. Původní návrh Rady k nabytí účinnosti MSR směřoval k roku 2021. Podle polské strany je tedy rozhodnutí o dřívějším spuštění reformy v roce 2019 v rozporu s tím, co Rada stanovila v roce 2014.

Polská vláda požaduje zrušení rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814. Podle expertů je však jen malá šance na úspěch žaloby a polská vláda tímto způsobem jen vytváří tlak pro získání případných výjimek a privilegií ze strany EU.

Silná politická podpora
pro HPCSILNÁ POLITICKÁ PODPORA
PRO HPC

Rezi gnace finančního ředitele společnosti EDF Thomase Piquemala odhaluje hluboké rozpory, které provází očekávané konečné rozhodnutí ohledně výstavby jaderné elektrárny Hinkley Point C (HPC) ve Velké Británii.

Piquemal opakovaně žádal odložení projektu až do doby, dokud vedení EDF nebude mít jistotu, že finanční situace společnosti je konsolidovaná. V této souvislosti navrhoval například prodej části majetku. Generální ředitel společnosti EDF Jean-Bernard Levy na odstoupení finančního ředitele reagoval prohlášením, že „EDF zůstane závazku přijmout konečné rozhodnutí o investici věrná“. Zároveň však před zaměstnanci řekl, že projekt nemůže zahájit, dokud nedostane finanční podporu od francouzské vlády.

Kritici projektu výstavby jaderné elektrárny vyjadřují také obavy o bezpečnost a spolehlivost nového evropského tlakovodního reaktoru (EPR) firmy Areva, který je pro HPC projektován. Tento reaktor byl použit pro projekt Flamanville v Normandii. Jen pro ilustraci - rozpočet Flamanville narostl z původně předpokládaných 3 miliard Euro na 10,5 miliard

Euro a výstavba je v návaznosti na bezpečnostní kontrolu opožděna. Tyto zkušenosti samozřejmě přinášejí pochybnost, jestli plánovaný rozpočet pro výstavbu HPC, tj. 24 miliard Euro a termín (rok 2025) bude dodržen.

Navzdory finanční nejistotě a obavám z řad kritiků má projekt HPC stále silnou politickou podporu, a to jak ve Francii, tak ve Velké Británii. Britský premiér David Cameron a francouzský prezident Francois Hollande potvrdili záměr projekt zahájit a dokončit. Vzájemný postoj k jaderné energii označili za základní kámen bilaterálních vztahů. Britská vláda se již v roce 2013 zaručila, že francouzská EDF bude za každou MWh vyrobenou v jaderné elektrárně HPC dostávat 92,50 liber, a to po celou dobu v průběhu 35 let. Jen pro srovnání - v tuto chvíli jsou velkoobchodní ceny elektřiny velmi nízké, a to na úrovni 37 liber za MWh. Britská vláda se tak snaží kompenzovat vysoké pořizovací náklady. Britské Ministerstvo pro energetiku a klimatické změny (DECC) v březnu 2016 vypracovalo dokument na podporu projektu HPC, ve kterém specifikovalo 5 argumentů pro: (1) jádro je jediná osvědčená nízko-uhlíková technologie, která není závislá na počasí, (2) výstavba vytvoří 25.000 pracovních příležitostí, (3) elektrárna zajistí 7% elektrické energie ve

Velké Británii a předpokládaná doba jejího provozu je 60 let, (4) Velká Británie je schopna zajistit bezpečnost provozu zejména díky prověřené praxi a legislativě, (5) projekt pomůže splnit cíle v oblasti klimatických změn. Francouzská vláda, která prostřednictvím státu vlastní 84 % společnosti EDF, vyzvala v loňském roce její vedení, aby pro tento finančně náročný projekt vytvořilo podmínky. Ve stejné době sice zároveň pověřila EDF k převzetí většinového balíku akcií společnosti Areva NP, která byla na pokraji finančního zhroutení, ale bez ohledu na tuto komplikaci je i pro francouzskou vládu projekt HPC prioritou. V březnu letošního roku Evropská komise oznámila, že schválila partnerství mezi společnostmi EDF a China General Nuclear (CGN). V rámci strategické investiční dohody podepsané v říjnu 2015 společnost CGN mimo jiné souhlasila, že bude držet třetinový podíl v projektu HPC a investuje do něj 6 miliard liber. Podle zjištění Evropské komise je partnerství v souladu s předpisy Evropské Unie o spojování podniků a nebude narušovat hospodářskou soutěž. Společnost EDF rozhodnutí Evropské komise uvítala jako velmi pozitivní krok pro realizaci projektu jaderné elektrárny HPC a ocenila nezávislou kontrolu, kterou jednotlivé dohody, na nichž je projekt založen, procházejí.

Re-powering Markets
- studie Mezinárodní
energetické agentury**„RE-POWERING MARKETS“****STUDIE MEZINÁRODNÍ****ENERGETICKÉ AGENTURY (IEA)**

Dne 18. února 2016 byla představena studie Mezinárodní energetické agentury (IEA) s názvem **Re-powering Markets** analyzující strukturu a regulaci energetických trhů. Tato čerstvě zveřejněná rozsáhlá publikace je námětem dnešního článku.

Čím se studie zabývá a co vedlo k jejímu vzniku?

Podle autorů, jimiž jsou přední odborníci z Mezinárodní energetické agentury (IEA), jde o vůbec první analýzu struktury trhů s elektrickou energií pro nízkouhlíkové energetické systémy. Studie se zaměřuje i na regulační rámce světových energetických trhů a zahrnuje i doporučení, které vychází z výsledků analýzy. Bezprostředním impulsem pro její vypracování se staly výsledky klimatické konference, konané na konci loň-

ského roku v Paříži; práce však reaguje i na posun strategické vize IEA, která si na svém loňském zasedání vytkla cíl stát se celosvětovou centrálou politiky pro využití ekologických energetických technologií. Studie tak představuje první krok, který má pomoci naplnit globální klimatické cíle změnou struktury trhu a legislativního prostředí, reagující rovněž na proměny technologií.

Co znamená výraz re-powering?

Termínem „re-powering“ je tradičně nazýván proces nahrazení starších elektráren novějšími s vyšší účinností tak, aby se zvýšila jejich čistá produkce. Autoři studie rozšířili užívání tohoto názvu i na označení změn, které by měly nastat na energetických trzích v zájmu dosažení dekarbonizačních cílů za současného zajištění bezpečnosti dodávek. Struktura trhů a jejich regulace doposud podle názoru IEA pracuje s energetikou jako s centralizovaným systémem, produkujícím svými ekologicky náročnými technologiemi až třetinu globálních emisí. Tvůrci analýzy jsou toho názoru, že ideálním prostředkem, který jednak

zajistí přechod k nízkouhlíkové energetice a zároveň bezpečnost dodávek elektrické energie, jejíž sledování zůstává jednou z hlavních náplní práce IEA, je změna struktury trhů a jejich regulace. Podle IEA je nezbytné, aby tato změna probíhala v globálním měřítku a nikoliv na úrovni jednotlivých států, například v závislosti na výhodách, které jim přináší jejich geografická poloha a podobně.

Co konkrétně analýza zkoumala a co zjistila?

Hlavním zjištěním je, že cíle nelze optimálně dosáhnout výlučně spoléháním na trh nebo výlučně na regulace a podpory, nýbrž je nutno použít jejich vhodnou kombinaci. To platí pro všechny čtyři faktory, které jsou rozhodující: investice do nízkouhlíkových technologií, efektivní rozvodné sítě, optimální operační řízení výroby a dodávek a konečně zapojení spotřebitelů. V deseti základních kapitolách nalezne čtenář podrobný rozbor současné situace, co se týče těchto faktorů a návrhy na její zlepšení.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Re-powering Markets
- studie Mezinárodní
energetické agentury

Jaké konkrétní změny IEA například doporučuje?

Studie přináší sedm základních doporučení, vedoucích ke zlepšení současné situace, jež by měla být na globální úrovni přijata a zapracována do nové struktury trhů a regulačních rámců: (1) Je nutné počítat s tím, že k dosažení účinné motivace pro investování do nízkouhlíkových technologií bude nutno kombinovat užití uhlíkové daně (carbon price) s nástroji podpor, které by kompenzovaly investorská rizika, jež mohou vyvstat vlivem některých jevů v přechodném období. (2) Měla by být provedena „informační“ integrace intra-day a vyrovnávacích trhů ke zvýšení jejich transparentnosti, co se týče cenotvorby. (3) Regulovat spolehlivost nastavením standardů, definováním pravidel pro určování cen v případě nedostatku elektřiny a vytvořením „záchytné“ sítě z kapacitních mechanismů. (4) Podporovat roli poptávky dynamickými sazbami pro maloobdobě. (5) Podporovat regionální koordinaci budování nových kapacit a sítí nezávislou na politických hranicích. (6) Modernizovat regulaci distribučních sítí. (7) Urychleně změnit určování maloobchodních cen tak, aby více odrážely skutečné náklady, včetně pohyblivých u elektřiny a naopak pevných v případě sítí.

Události
z energetiky**6. DUBNA 2016**

proběhne v Istanbulu energetická konference s názvem Intersolar Summit Turkey 2016. Hlavním námětem akce je diskuze o nejnovějších trendech a očekáváních v sektoru fotovoltaických elektráren jak v Turecku, tak i na globální úrovni.

Více informací »

7. DUBNA 2016

hostí Brusel informační den k projektu Nástroje pro propojení Evropy (CEF) v oblasti energetiky. Událost je primárně určena zájemcům o podání žádosti v rámci CEF, kteří se během informačního dne mohou těšit na mnoho užitečných rad, jak tento nástroj využít.

Více informací »

14–15. DUBNA 2016

se v baskickém Bilbau uskuteční třetí workshop evropské asociace větrné energetiky (EWEA) zaměřený na problematiku větrných farem. Předchozí ročníky hostil francouzský Lyon (2012) a švédské Malmö (2014).

Více informací »

21. DUBNA 2016

proběhne již devátý ročník mezinárodní energetické konference s názvem Pražské evropské energetické fórum (PEEF2016). Program v pražském Černínském paláci bude jako obvykle sestávat ze tří odborných panelových diskuzí, jichž se zúčastní řada zajímavých hostů.

Více informací »

25–29. DUBNA 2016

se v dolnosaském Hannoveru uskuteční další ročník největšího světového průmyslového veletrhu s názvem Hannover Messe. Veletrhu konaného od roku 1947 se tradičně účastní velké množství energetických firem. Letos se očekává, že z 6500 vystavovatelů bude až čtvrtina pocházet z tohoto sektoru.

Více informací »

26–28. DUBNA 2016

bude londýnský stadion Twickenham hostit akci s názvem Clean Energy Summit. Akce je věnována zejména konferencím na téma skladování energie, solární energetice či otázkám energetické účinnosti.

Více informací »

